

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВИТРАТ НА ЗБУТ
ПІДПРИЄМСТВА

РОШИНЕЦЬ ВІКТОР ВІКТОРОВИЧ

Студент IV-го курсу

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

Стойка Наталія Степанівна
к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту

Завідувач кафедрою

Бачо Роберт Йосипович
доктор економічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 20_

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВИТРАТ НА ЗБУТ
ПІДПРИЄМСТВА

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконав: студент IV-го курсу
Рошинець Віктор Вікторович

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

Стойка Наталія Степанівна
к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту

Рецензент: **Югас Еріка Федорівна**
к.е.н., доц., доцент кафедри обліку та оподаткування
УТЕІ КНТЕУ

Берегове
2021

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Számvitel és Auditálás Tanszék

**A SZÁMVITEL MÓDSZERTANA ÉS A VÁLLALKOZÁS
ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEINEK ELEMZÉSE**

Szakedolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Rosinec Viktor

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: Számvitel és adóügy

Témavezető: Dr. Sztojka Natália

Ph.D., docens

Recenzens: Dr. Yuhász Erika

Ungvári Kereskedelmi és Közgazdasági Főiskola

Számvitel és adóügy tanszékének docense

Beregszász – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	8
ВСТУП УГОРСЬКОЮ МОВОЮ	12
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗБУТ ТА ЇХ МІСЦЕ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	15
1.1. Теоретичні основи поняття обліку витрат на збут	15
1.2. Склад та характеристика витрат на збут	24
1.3. Порівняльна характеристика НП(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік витрат	32
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЙНО - МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗБУТ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АСТРА-ДІА ПЛЮС»	38
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Астра-Діа Плюс»	38
2.2. Організація обліку витрат на збут на підприємстві ТОВ «Астра-Діа Плюс»	44
2.3. Методика бухгалтерського обліку витрат на збут	51
2.4. Облік витрат на ТОВ «Астра-Діа Плюс» через призму податкового законодавства	57
РОЗДІЛ III. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ВИТРАТ НА ЗБУТ ПІДПРИЄМСТВА	66
3.1. Організація економічного аналізу витрат на збут підприємства	66
3.2. Методика економічного аналізу витрат на збут підприємства	72
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	79
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ УГОРСЬКОЮ МОВОЮ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ	

АНОТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
АНОТАЦІЯ УГОРСЬКОЮ МОВОЮ
АНОТАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

TARTALOM

BEVEZETÉS UKRÁN NYELVEN	8
BEVEZETÉS MAGYAR NYELVEN	12
FEJEZET I. AZ ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEK	15
SZÁMVITELÉNEK ELMÉLETI ALAPJAI ÉS AZOK HELYE A VÁLLALKOZÁS KÖLTSÉGGAZDÁLKODÁSI RENDSZERÉBEN	
1.1. Az értékesítési költségek számvitelének elméleti alapjai	15
1.2. Az értékesítési költségek összetétele és jellemzői	24
1.3. A nemzeti számviteli szabványok és a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok összehasonlító jellemzői, amelyek szabályozzák a számviteli költségeket	32
FEJEZET II. AZ ASTRA-DIA PLUS KFT. VÁLLALKOZÁS ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEINEK SZERVEZETI ÉS MÓDSZERTANI SZEMPONTJAI A SZÁMVITELBEN	38
2.1. Az Astra-Dia Plus Kft. szervezeti és gazdasági jellemzői	38
2.2. Az értékesítési költségek számvitelének szervezése az Astra-Dia Plus Kft. vállalkozásnál	44
2.3. Az értékesítési költségek könyvelésének módszertana	51
2.4. Az Astra-Dia Plus Kft. költségelszámolása az adójogszabályok prizmáján keresztül	57
FEJEZET III. A VÁLLALKOZÁS ÉRTÉKESÍTÉSI KÖLTSÉGEINEK GAZDASÁGI ELEMZÉSE SZERVEZETI ÉS MÓDSZERTANI SZEMPONTBÓL	66
3.1. Az értékesítési költségek gazdasági elemzésének megszervezése a vállalkozásnál	66
3.2. Az értékesítési költségek gazdasági elemzésének módszerei a vállalkozásnál	72
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK UKRÁN NYELVEN	79

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK MAGYAR NYELVEN	82
FELHASZNÁLT IRODALOM	85
MELLÉKLETEK	
ABSZTRAKT UKRÁN NYELVEN	
ABSZTRAKT MAGYAR NYELVEN	
ABSZTRAKT ANGOL NYELVEN	

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні умови розвитку економіки як України так і світу вимагають від суб'єктів господарювання уміле використання всіх своїх навичок. До цих навичок відноситься те, як ефективно розподіляє свої витрати підприємство. Від цього залежить їхня конкурентоспроможність на ринку. За допомогою оптимізації витрат підприємство може отримати більший прибуток, цим самим отримати більш стійке місце на ринку. Багато підприємств нехтують методом і цим самим ринок витісняє їх. Зазвичай більшість підприємств обліковують витрати на збут і витрати на маркетинг як одне ціле. Вважаємо, що чим детальніше розглянемо витрати, тим більше інформації отримаємо і тим самим зможемо заощадити на “непотрібних” витратах на збут.

Методикою обліку та аналізом витрат на збут підприємства займалися такі провідні науковці: Амасова В.В., Мицкевич А., Бутинець Ф.Ф., Скляренко В.К., Сливка Я.В., Долюк А.В., Гавришко Н.В., Майбогіна Н.В., Дубівка Д.В., Балабанова Л.В., Подмешальська Ю.В., Столяр Л.Г., Братчук Л.М., Крупака Я.Д., Мулик Т.О., Андросенко О.О., Парахоменко В.М. та інші.

На сьогоднішній день, вчені ще все не дійшли до єдиного визначення «витрат», «затрат», «реалізація», «продаж» та «збут». Також немає єдиної думки на рахунок витрат, які слід відносити на збут.

На практиці також виникає питання щодо облікового відображення маркетингових витрат та витрат на збут, а також їх аналіз. Саме це підкреслює актуальність теми та необхідність більш детального дослідження в цьому напрямку.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних та методичних положень з обліку та аналіз витрат на збут підприємства.

Для досягнення поставленої мети, нами було виокремлено наступні завдання:

- 1) дослідити теоретичні основи поняття обліку витрат на збут;

- 2) розглянути склад та характеристику витрат на збут;
- 3) порівняти НП(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік витрат;
- 4) охарактеризувати організаційну та економічну діяльність ТОВ «Астра-Діа Плюс»;
- 5) визначити організацію обліку витрат на збут на ТОВ «Астра-Діа Плюс»;
- 6) вивчити методiku бухгалтерського обліку витрат на збут у діяльності підприємства;
- 7) розглянути облік на ТОВ «Астра-Діа Плюс» через призму податкового законодавства;
- 8) вивчити організацію економічного аналізу витрат на збут підприємства;
- 9) вивчити методiku економічного аналізу витрати на збут ТОВ «Астра-Діа Плюс».

Об'єктом дослідження виступає система бухгалтерського обліку та аналізу витрат на збут на ТОВ «Астра-Діа Плюс».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних питань щодо функціонування системи бухгалтерського обліку та аналізу витрат на збут.

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи нами було використано наступні методи пізнання: індукція та дедукція. За допомогою індукції нами було проаналізовано різноманітні факти, які ми склали в єдину думку. Дедукція ж в свою чергу надала нам можливість проаналізувати поняття більш детально. Відповідно до цих методів ми дізналися загальні тлумачення слів: «витрат», «збут», «маркетинг» та змогли дослідити їх в бухгалтерському обліку. Також, нами було використано наступні методи: зіставлення, спостереження, описовий, аналіз та узагальнення. Ці методи надали нам можливість провести повноцінне дослідження та аналіз підприємства, також розробити висновки стосовно дослідження підприємства.

Отримані результати допоможуть нам більш чітко розмежовувати значення слів: «витрати», «збут» та «реалізація». Також, це надасть нам змогу визначати, які витрати відносять на збут. За допомогою аналізу витрат на збут, ми дізнаємося яке місце в житті підприємства відіграють ці витрати.

Практичне значення одержаних результатів роботи. За результатами дослідження сформовані напрямки вдосконалення методики та аналізу обліку витрат на збут. Рекомендації та пропозиції, які наявні в кваліфікаційній роботі спрямовані на суб'єктів господарювання для використання їх на практиці.

Інформаційною базою даного дослідження виступають наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем бухгалтерського обліку, аналізу та оподаткування витрат на збут, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів, довідково-інформаційні видання, опубліковані статистичні дані, інструктивно-методичні матеріали, документи та фінансові звіти ТОВ «Астра-Діа Плюс», законодавчі та нормативні документи України, зокрема Закон України «Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»», Постанова «Про затвердження порядку формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборотного призначення, коли відбір виконавців з постачання...», Податковий кодекс, наукові статті, «Велика економічна енциклопедія», книги з економіки та онлайн джерел.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі розкрито теоретичні основи поняття обліку витрат на збут, їх склад, характеристика та місце в системі управління підприємством. Також, розглянуто порівняльну характеристику НП(С)БО та МСФЗ, які регулюють облік витрат.

У другому розділі вивчено організаційно-методичні аспекти обліку витрат на збут, а саме: охарактеризовано діяльність підприємства, організацію обліку витрат на збут, методику обліку витрат на збут та податковий облік витрат на збут ТОВ «Астра-Діа Плюс».

У третьому розділі вивчено організацію та методику економічного аналізу витрат на збут ТОВ«Астра-Діа Плюс».

BEVEZETÉS

A téma aktualitása. Ukrajna és a világ gazdasági fejlődésének mai feltételei megkövetelik, hogy a gazdálkodó egységek minden képességüket jól kihasználják. Ezek a képességek magukban foglalják azt, hogy a vállalat hogyan osztja el hatékonyan a költségeit. A piaci versenyképességük is ettől függ. A költségek optimalizálásával a vállalat több profitra tehet szert, ezáltal stabilabb helyet szerezhet a piacon. Sok társaság elhanyagolja ezt a módszert, így a piac kiszorítja őket. Általában a legtöbb vállalkozás az értékesítési és a marketing költségeket egy egészként számolja el. Úgy gondoljuk, hogy minél részletesebben vizsgáljuk a költségeket, annál több információt kapunk, és így képesek vagyunk megtakarítani a „felesleges” költségeken.

A következő tudósok foglalkoztak a vállalkozás számviteli és értékesítési költségeinek elemzésével: Amaszova V.V., Mickevics A., Butinec F.F., Szkljarenko V.K., Szlivka J.V., Doljuk A.V., Havrisko N.V., Majbohina N.V., Dubivka D.V., Balabanova L.V., Podmesaljszka J.V., Sztoljar L.H., Bratcsuk L.M., Krupaka J.D., Mulik T.O., Androszenko O.O., Parahomenko V.M. és mások.

A tudósok a mai napig nem jutottak el a „költségek”, a „kiadások”, az „értékesítés” és az „eladás” egyetlen meghatározásához. Szintén nincs egyetértés az értékesítésnek tulajdonítható költségek tekintetében sem.

A gyakorlatban felmerül a marketing költségek és az értékesítési költségek elszámolásának kérdése, valamint azok elemzése is. Ez hangsúlyozza a téma aktualitását és a részletesebb kutatás szükségességét ebben az irányban.

A szakdolgozat célja a számviteli és a vállalkozás értékesítési költségeinek elemzésével kapcsolatos elméleti és módszertani rendelkezések megalapozása.

E cél elérése érdekében a következő *feladatokat* határoztuk meg:

- 1) az értékesítési költségek elszámolásának elméleti alapjainak feltárása;
- 2) mérlegelni a marketing költségek összetételét és jellemzőit;
- 3) összehasonlítani a költségelszámolást szabályozó nemzeti számviteli standardot és az IFRS-t;

- 4) jellemezni az Astra-Dia Plus Kft. szervezeti és gazdasági tevékenységét;
- 5) meghatározni az Astra-Dia Plus Kft. értékesítési költségeinek elszámolásának szervezését;
- 6) tanulmányozni az értékesítési költségek elszámolásának módszerét a vállalkozásnál;
- 7) betekintést nyerni az Astra-Dia Plus Kft. adózási számvitelébe;
- 8) tanulmányozni a vállalkozás értékesítési költségeinek gazdasági elemzésének megszervezését;
- 9) tanulmányozni az Astra-Dia Plus Kft. értékesítési költségeinek gazdasági elemzésének módszerét.

A kutatás objektumát képi az Astra-Dia Plus Kft. számviteli és költségelemzési rendszere.

A tanulmány tárgya a számviteli és a költségelemzési rendszer működésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdések összessége.

Kutatási módszerek. A szakdolgozat megírása során a következő megismerési módszereket alkalmaztuk: indukció és dedukció. Az indukció segítségével különféle tényeket elemeztünk, amelyeket egy egészé raktunk össze. A dedukció pedig lehetőséget adott számunkra a koncepció részletesebb elemzésére. Ezeknek a módszereknek megfelelően megtudtuk a „költségek”, az „értékesítés”, a „marketing” szavak általános értelmezését, és feltárhattuk azokat a könyvelésben. Ezenkívül a következő módszereket használtuk még: összehasonlítás, megfigyelés, leíró, elemzés és általánosítás. Ezek a módszerek lehetővé tették a vállalkozás teljes vizsgálatának és elemzésének elvégzését, valamint következtetések kidolgozását a vállalkozás tanulmányozásával kapcsolatban.

A kutatás eredmények segítenek abban, hogy egyértelműbben megkülönböztessük a „költségek” és az „értékesítés” szavak jelentését. Ez lehetővé teszi számunkra annak meghatározását is, hogy milyen költségeket tulajdonítanak az értékesítéshez. Az értékesítési költségek elemzésével megtudhatjuk, hogy a vállalkozás életében milyen szerepet töltenek be ezek a költségek.

A tudományos eredmények gyakorlati jelentősége. A kutatás eredményei szerint kialakultak az értékesítési költségek elszámolásának módszertanának és elemzésének fejlesztési irányai. A szakdolgozatban elérhető ajánlások és javaslatok célja a vállalkozások számára a gyakorlati felhasználás.

A munka információs bázisát képezik a hazai és külföldi tudósok tudományos munkái a számvitelről, az értékesítési költségek elemzéséről és adóztatásáról, tudományos és gyakorlati konferenciák és szemináriumok anyagai, hivatkozótájékoztató kiadványok, közzétett statisztikák, oktatóanyagok, az Astra-Dia Plus Kft. dokumentumai és pénzügyi beszámolóit, Ukrajna jogalkotási és normatív dokumentumai, különösen Ukrajna „A 16-os „Költségek” számviteli nemzeti szabvány (standard) jóváhagyásáról” törvénye, „A jelenlegi használatra szánt termékek, építési beruházások, szolgáltatások árának meghatározására szolgáló eljárás jóváhagyásáról...” szülő határozat, Adókodeks, tudományos cikkek, „Nagy gazdasági enciklopédia”, gazdasági könyvek és online források.

A szakdolgozat felépítése. A szakdolgozat egy bevezetésből, három fejezetből, következtetésekkel, felhasznált forrásokból és a mellékletek listájából áll.

Az első fejezet feltárja az értékesítési költségek elszámolásának elméleti alapjait, azok összetételét, jellemzőit és helyét a vállalkozás irányítási rendszerében. Ezenkívül figyelembe lettek véve a nemzeti számviteli szabvány (standard) és az IFRS összehasonlító jellemzői, amelyek szabályozzák a költségelszámolást.

A második fejezet az értékesítési költségek elszámolásának szervezeti és módszertani szempontjait vizsgálja, nevezetesen: leírja az Astra-Dia Plus Kft. tevékenységét, az értékesítési költségek elszámolásának megszervezését, az értékesítési költségek elszámolásának módszereit és az értékesítési költségek adóelszámolását.

A harmadik fejezetben az Astra-Dia Plus Kft. értékesítési költségeinek gazdasági elemzésének szervezése és módszertana került tanulmányozásra.

РОЗДІЛ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗБУТ ТА ЇХ МІСЦЕ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Теоретичні основи поняття обліку витрат на збут

Від самого заснування підприємства до припинення його діяльності, в ньому відбуваються різноманітні економічні процеси. Більшість підприємств як на території України так і світу ставить за мету – прибуток. Перед тим як отримати прибуток, підприємство несе витрати, далі вже отримує дохід, а з доходу вже отримує прибуток. Отже, для отримання прибутку необхідно вкласти кошти, тобто понести витрати. Згідно з НП(С)БО 16 “Витрати” від 31 грудня 1999 року № 318, як зазначається в ньому, собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат [1].

Дослідження питання обліку витрат на маркетинг та збут є актуальним не тільки для потреб бухгалтерського обліку, оподаткування, але й в плануванні (бюджетуванні), економічному аналізі та системи управління підприємством в цілому.

Бізнес-процес реалізації (збуту) готової продукції на мою думку є одним із ключових серед господарських процесів діяльності підприємства. Він орієнтований на задоволення потреб клієнтів та отримання доходів підприємством. Від того як ефективно здійснюється процес збуту та маркетингова діяльність на підприємстві залежить його фінансовий результат діяльності.

Національні положення стандарти бухгалтерського обліку були розроблені на основі МСФЗ (Міжнародні стандарти фінансової звітності) у

зв'язку з цим на нашу думку і спостерігається схожість з російським визначенням “витрат”, що зазначено в російському ПБУ (Положение по бухгалтерському учёту в России). Більш наглядно продемонстровано в роботі Лозинського Д.Л., а саме в його таблиці (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Визначення поняття “витрати” в національних та зарубіжних стандартах з бухгалтерського обліку [2]

№	Стандарт	Визначення
1.	НП(с)БО 1	Витрати - зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
2.	НП(с)БО 16	Витрати - або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови кома, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені
3.	ПБУ 10/99	Витрати зменшення економічних вигід в результаті вибуття активів (грошових коштів, іншого майна) і (або) виникнення зобов'язань, що призводять до зменшення капіталу цієї організації, за винятком зменшення внесків за рішенням учасників (власників майна)
4.	IFRS	Витрати зменшення економічних вигід протягом звітнього періоду, що відбувається у формі відтоку або виснаження активів, або збільшення суми зобов'язань і резервів, що виражається в зменшенні капіталу, не пов'язаного з його розподілом між власниками
5.	GAAP	Витрати - фактичні або передбачувані відтоки грошових коштів або їх еквівалентів, які виникли або виникнуть в результаті основної діяльності компанії

Проаналізувавши дану таблицю необхідно відмітити, що поняття “витрат” майже ідентичні. У даній таблиці спостерігаємо, як тлумачення в цих стандартах наближенні одне до одного. Деякі відмінності спостерігаємо в стандартах “IFRS” (МСФЗ) та “GAAP” (Н(с)БО), а саме, в МСФЗ у самому визначенні ще враховано і звітній період, а в Н(С)БО вже уточнено, що мова йде не тільки про грошові кошти а й їх еквіваленти.

На нашу думку, ці стандарти розкрили визначення більш точно та широко, через те, що слово “актив” розкрили як грошові кошти та їх еквіваленти, а також дали зрозуміти, що витрати можуть виникнути як в теперішньому періоді, так і в майбутньому.

У ході аналізу вітчизняної та зарубіжних літератури щодо трактування терміну «витрат», встановлено, що даним питанням займається доволі багато вчених, які внесли надзвичайний внесок в розвиток дослідження даного тлумачення в економіці.

Нами було вивчено праці таких вітчизняних вчених, дослідників: Амосова В.В., Ф. Бутинець, Б. Валусь, Я. Витвицький, С. Голов, М. Данилюк, З. Задорожний, Б. Литвин, А. Міцкевич, В. Орлова, М. Пушкар, Н. Пилипів, В. Рудницький, В. Сопко, М., Ткаченко Н.М., та інші. Та зарубіжних вчених та дослідників: О. Аксьоненко, І. Басманов, П. Безруких, К. Друрі, В. Івашкевич, Р. Мюллендорф, В. Палій, Дж. Ріс, Ч. Хорнгрен, А. Яругова та інші.

Отже, наявні різні підходи до трактування поняття витрат: велика економічна енциклопедія зазначає, що витрати - це виробничі виплати в готівковій або безготівковій формі, які пов'язані з виробництвом продукції, виконанням і наданням послуг із наступною їх реалізацією [3]. Вважаємо, що дане тлумачення розглядається в досить вузькому значенні, яке включає лише виробництво та реалізацію продукції.

Амосова В.В., Гукасьян Г.М., Маховикова Г.А. трактують поняття витрат як використані в грошовій формі ресурси для отримання певних корисних ресурсів [4]. Вважаємо, що дане визначення не дає нам широке уявлення щодо поняття витрат.

Міцкевич А. стверджує, що витрати – це будь-які втрати. В економіці втрати – це грошовий вимір усіх ресурсів, витрачених для досягнення конкретної мети [5]. Дане визначення вважаємо досить всеохоплюючим, але не конкретизує зміст поняття.

На нашу думку Бутинець Ф.Ф. навів найбільш чітке тлумачення витратам. Він розглядає їх як зменшення економічних вигід внаслідок вибуття

активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок внесків власників) [6].

Тож розглянувши різні трактування витрат різних науковців, можемо зробити наступний висновок, що в економічній літературі немає єдиного тлумачення щодо визначення сутності поняття витрат. Вважаємо, що ці визначення бувають неоднозначними - інколи вони можуть бути суперечливими.

У ході дослідження було встановлено, що окремі дослідники ототожнюють поняття витрати та затрати. На перший погляд “витрати ” і “затрати” – є ідентичним поняттям, однак, це не так. Є певні умови, коли вони співпадають, але визначення “затрати” слід розуміти в більш ширшому розумінні.

Як зазначає В.К. Скляренко [7] затрати — це грошова оцінка вартості матеріальних, трудових, фінансових, природних, інформаційних і других видів ресурсів для виробництва і реалізації продукції за певний проміжок часу.

Витрати – це затрати певного періоду часу, документально підтверджені, економічно оправдані (обґрунтовані), повністю перенесли свою вартість на реалізовану за цей період продукцію. На відміну від витрат вони не можуть відноситися до активів підприємства. Також в роботі Лозинського Д.Л. можемо спостерігати як він навів рисунок з існуючими підходами до трактувань (рис. 1.1.).

На нашу суб'єктивну думку саме третій підхід є найбільш доречним, так як, саме він найбільш широко описує тлумачення цих понять. Також, необхідно зазначити, що третій підхід частково включає в себе і другий підхід.

Однак, ключові слова виступають наступними: “... що призводять до зменшення власного капіталу підприємства”. Так само, це зазначається в НП(С)БО 16: “Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або

розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені” [1].

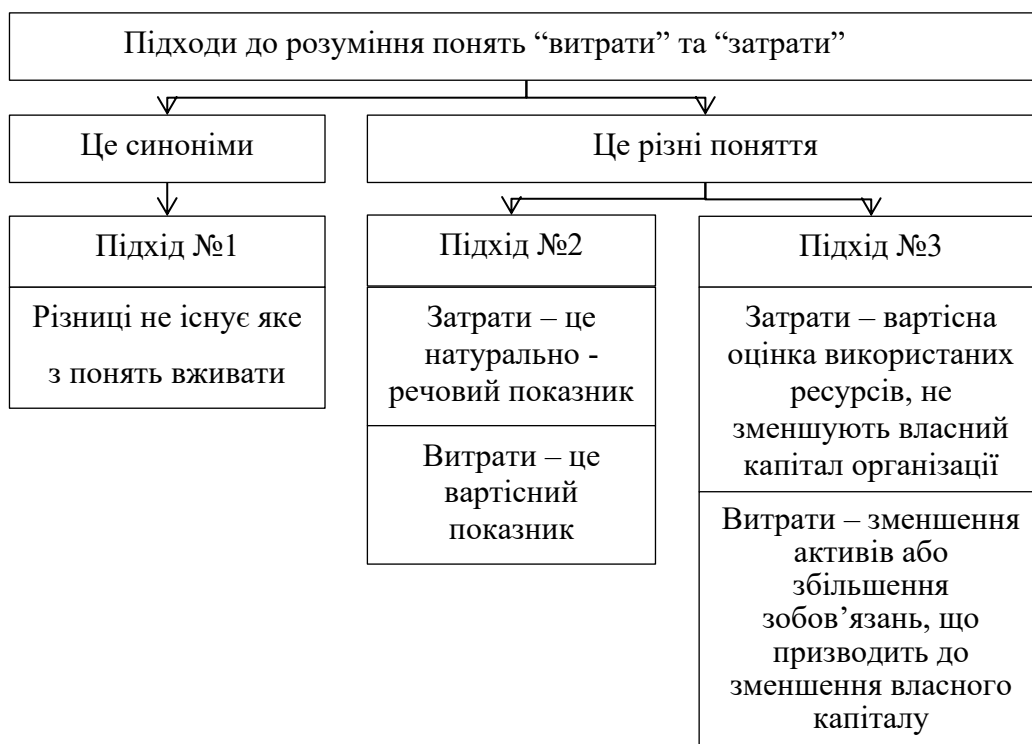

Рис. 1.1. Існуючі підходи до розуміння понять “витрати” та “затрати” [2]

Таким чином, дослідження поняття витрат та затрат дало можливість виявити причини наявності неоднозначних підходів щодо трактування понять витрати та затрат, а також, надасть можливість краще зрозуміти підходи до трактування витрат на збут.

З точки зору процесу виробництва, витрати можна поділяти на виробничі і невиробничі. В працях наявні неоднозначні підходи науковців та практиків щодо складу невиробничих витрати, але разом з тим у фінансовій звітності господарюючого суб'єкта невиробничі витрати відображаються в таких статтях, як адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Об'єктом нашого дослідження є витрати на збут. Під “збутом” зазвичай розуміють позбуття товару. З нашої точки зору це є недоречним, що

підтверджує дослідженнях Сливки Я.В. в праці “Проблематика дослідження термінів “продаж”, “реалізація”, “збут”, де автором наведена таблиця, щодо дослідженням поняття збут (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Визначення понять “продаж”, “реалізація”, “збут” в довідковій літературі [8]

№	Джерело	Поняття і його значення
1	2	3
1	Азирилян А.Н. [3, с. 413]	<p>Збут – 1) реалізація готової продукції; 2) функція підприємства по продажу його продукції; включає логістику, взаємозв’язки із зовнішньою збутовою мережею і налагодження відносин з покупцями.</p> <p>Цю роботу виконує відділ збуту (торгівельний відділ), який займається також отриманням та обробкою замовлень, обслуговуванням покупців, розрахунків з ними. Організаційні форми збуту можуть включати розділення відповідних відділів і посад за територією, покупцями, продуктами, функціями. Сукупність організаційних та управлінських мір, що відносяться до збуту, утворюють “систему збуту”</p>
2	Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устинко О.А., Юрій С.І. [17, с. 259] Т.1.	<p>Збут – комплекс після виробничих операцій, які здійснюють юридичні та фізичні особи з моменту виготовлення продукції до її продажу покупцеві. Основні функції збуту: 1) продовження процесу безпосереднього виробництва (доробка і підготовка до продажу). Підготовка до продажу охоплює сортування, фасування, пакування та маркірування. Доробка товару часто здійснюється для пристосування його до місцевих умов, зокрема до вимог регіональної системи стандартів; 2) остаточне визначення вартості ціни товарів з урахуванням співвідношення попиту і пропозиції; 3) посилення конкурентоспроможності товару завдяки рекламі, наданню комплексу після продажних послуг тощо; 4) дослідження ринку, активний вплив на виробництво на основі вивчення потреб покупців. Конкретизацією категорії “збут товарів” є поняття “канал збуту”. Складова частина збуту – продаж товарів, тобто особисте ділове спілкування продавця і покупця щодо якості й ціни товару, спрямоване на передання продавцем товару покупцеві за грошову оплату. Головним методом збуту товарів є опосередкований збут, який здійснюється через товарні біржі, торгові дома, супермаркети та посередницькі структури. Другий за значенням метод збуту товарів – безпосередній, за якого між виробниками і споживачами немає посередників. Формою безпосереднього та опосередкованого збуту є реалізація товарів і послуг за телефоном.</p>

1	2	3
3	Борисов А.Б. [5, с. 660]	Збут – продаж, реалізація підприємством, організацією, підприємцями виробниками виготовленою нею продукції, товарів з метою отримання грошової виручки, забезпечення надходження грошових коштів
4	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [14, с. 213]	Збут – продаж готової продукції (робіт, послуг)
5	Ефимов А.Н. [11, с. 927]	Збут промислової продукції в СРСР – планова організація поставок продукції соціалістичної промисловості, тобто її своєчасна реалізація і раціональне просування від підприємств-виробників до споживачів. Під збутом промислової продукції мають на увазі реалізацію продукції виробничо-технічного призначення, на відміну від торгівлі, що організовує реалізацію народного споживання
6	Мочерний С.В. [12, с. 593]	Збут – комплекс після виробничих операцій, які здійснюють юридичні та фізичні особи з моменту виготовлення продукції до її продажу покупцеві. До них належать доробка, сортування, фасування, пакування, транспортування, складування, зберігання, доставка до оптових та роздрібних покупців, продаж. Операції зі збуту товарів здійснюють транспортні підприємства, складські організації, збутові лабораторії, центри інформації збуту, організації оптової торгівлі й торгівлі на замовлення, товарні біржі, торгові дома, універмаги, спеціалізовані магазини, банки та інші фінансові установи, які спеціалізуються на торгових операціях
7	Фоминский И.П. [7, с. 352]	Збут товарів – діяльність виробників і посередників по реалізації виготовлених товарів споживачу. Збутову діяльність виробник може здійснювати самостійно або доручити посереднику
8	Яремко В., Сліпушко О. [19, с. 125] (т2)	Збут – продаж готової продукції, сировини

На нашу думку, збут продукції – це встановлення зв'язку з контрагентами для постачання сировини, товарів або послуг з метою їх реалізації в майбутньому.

Представляє значний інтерес дослідження Долюк А.В., де автор навів порівняльну таблицю «Трактування збуту в економічній літературі» (табл. 1.3).

Долюк А.В. зазначає, що: “Виходячи з визначень збуту у вищезазначеній таблиці, можна стверджувати, що збутова діяльність відноситься до витрат

підприємства. Так як усі витрати на рекламу, просування, обслуговування складських приміщень, транспортування та зберігання продукції – витрати підприємства. Їх мінімізація забезпечить зростання прибутку”[9, с. 78].

Таблиця 1.3

Трактування збуту в економічній літературі [9, с. 77]

№ з/п	Автор	Трактування збуту
1	Архипов В.Е.	сукупність дій, які здійснюються з того моменту, як продукт у тій або іншій формі, в якій він буде використовуватися, надходить до комерційного підприємства виробника або кінцевого виробника, до того моменту, коли споживач придбаває його
2	Лук'янець Т.І	"...під збутовою діяльністю необхідно розуміти процес просування готової продукції на ринок та організації товарного обміну з метою одержання підприємницького прибутку"
3	Косенков С.І.	"...упаковку продукції, супроводження, управління збутом, зберігання на складі готової продукції, складське господарство для готової продукції, транспортування продукції до складу споживача, транспортне господарство для перевезення готової продукції"
4	Кальченко А.Г.	Розглядав збут з позиції збутової логістики (розділ логістики, який присвячений проектуванню, формуванню та оптимізації мікро- і макрологістичних систем розподілу ресурсів)
5	Гаджинский А.М.	"каналреалізації... – частково впорядкована кількість різних посередників, що здійснюють доведення матеріального потоку від конкретного виробника до його споживача"
6	Г.П. Гоголь	Збут є системою відносин і заходів, які визначають діяльність підприємства з реалізації продукції та здійснюють збут продукції, товарообмін, контроль та регулювання цих процесів шляхом використання ринкової інфраструктури з метою задоволення потреб клієнтів та отримання прибутку
7	Д. Болт	Збут є життєво важливою ланкою в системі зв'язків між підприємством і його споживачами, а основними функціями збутової діяльності є: вивчення попиту, завантаження виробничих потужностей і поширення товарів на ринку

Гавришко Н.В. зазначає, що збут – лише процес фізичного переміщення продукції від виробника до споживача; збутова діяльність спрямована на задоволення потреб споживачів, тоді як маркетингова – на формування і зміну попиту [10, с. 5].

На нашу думку найбільш доцільне визначення збуту запропонувала Н.В. Майбогіна, а саме: збутовою діяльністю можна вважати весь комплекс відносин, які включають юридичні, комерційні та технологічні операції [11].

Проаналізувавши національну та зарубіжну літературу, можемо умовно поділити категорію збуту на 4 види визначення.

1) характеризує збут як контакти зі споживачами, формування і розвиток відносин з ними;

2) характерний для управлінського підходу, згідно з яким збутова діяльність ототожнюється з елементами маркетингу (планування, контроль, цінова політика);

3) характерний наголос на обміні товару на гроші;

4) враховує всі вище перелічені ознаки [12 с. 94].

Представляє значний інтерес схематичне трактування поняття збуту, яке виокремлене Д.В. Дубівка (рис. 1.2).

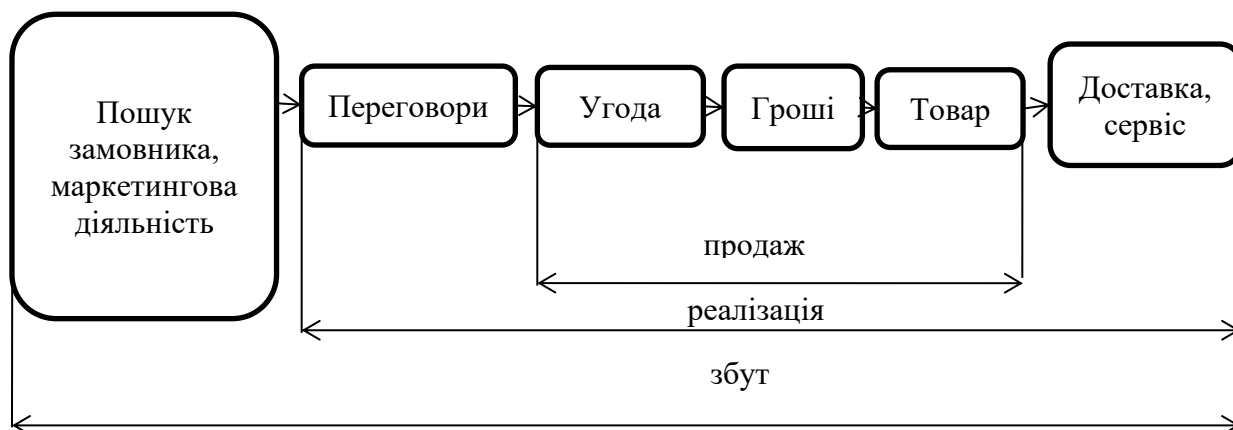

Рис. 1.2. Складові поняття "збут" [12]

Також Л.В. Балабанова наводить трактування збуту в широкому та вузькому розумінні, отже "Збут у широкому розумінні — процес організації транспортування, складування, підтримки запасів, доробки, просування до оптових та роздрібних торговельних ланок, передпродажної підготовки, упакування та реалізації товарів з метою задоволення потреб покупців і

отримання на цій основі прибутку". "Збут у вузькому розумінні (продаж, реалізація) — процес безпосереднього спілкування продавця і покупця, спрямований на отримання прибутку, і такий, що вимагає знань, навичок і певного рівня торговельної компетенції" [13].

Дослідження підходів до трактування понять витрати, збут та витрати на збут, ми дійшли наступних висновків:

Витрати –це зменшення коштів, матеріальних та економічних вигід які виступають у формі активів або збільшення зобов'язань, які спричиняють до зменшення власного капіталу (крім випадку, коли це виникає через вилучення капіталу або через розподіл його між власниками).

Збут – це весь шлях який проходить товар з моменту його складування на складі до отримання та задоволенням всіх потреб його покупцем, щоб в кінцевому результаті отримати прибуток.

Витрати на збут – це всі витрати які були понесені для збуту товару. До цих витрат відносимо:

- пакування,
- складування,
- транспортування,
- страхування,
- просування,
- доглядання за товаром.

1.2. Склад та характеристика витрат на збут

Витрати на збут є складовою витрат підприємства. У бухгалтерській літературі наявні різноманітні підходи до класифікації витрат та їх склад. Для розуміння приналежності витрат на збут, вважаємо за доцільне розглянути підходи до класифікації витрат.

Бутинець Ф.Ф. наводить доречну класифікацію витрат в бухгалтерському обліку (рис. 1.3.).

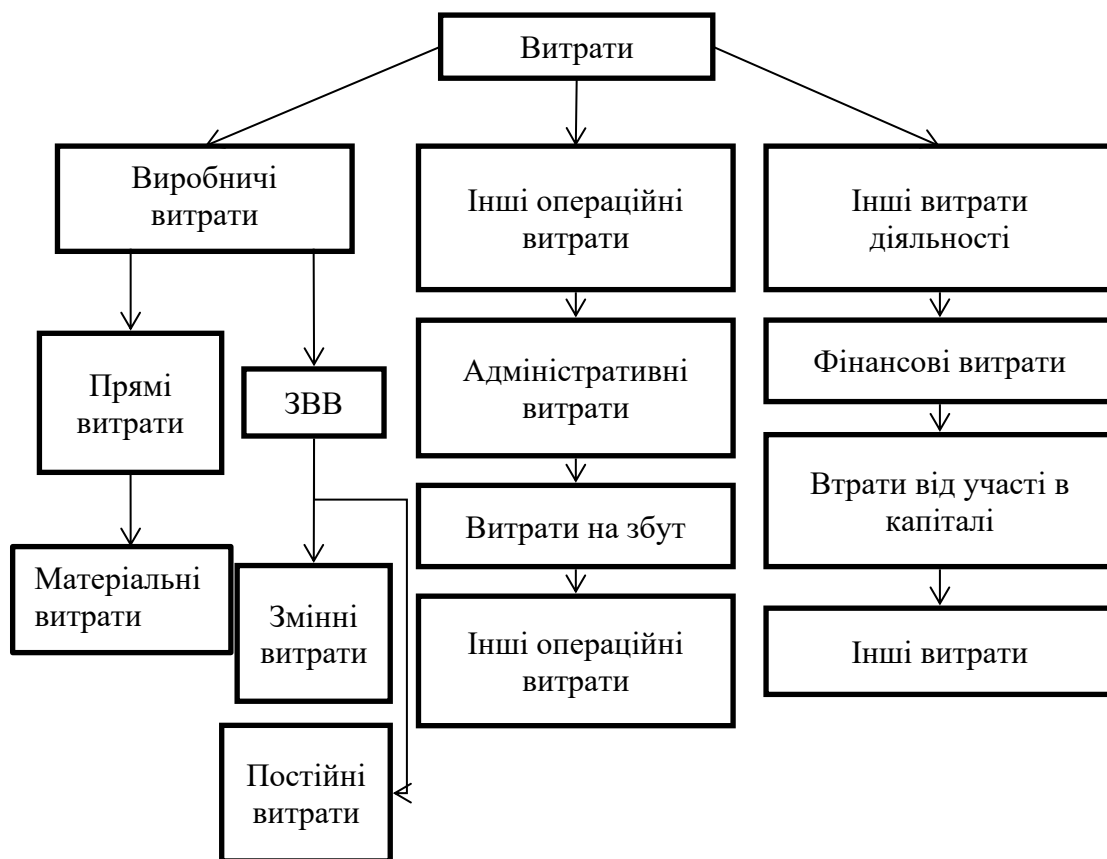

Рис. 1.3. Класифікація витрат [14]

Постановою Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. № 517 визначено, що: прямі витрати - це витрати, які безпосередньо можуть бути віднесені на одиницю виготовленої продукції. Зокрема, вартість сировини та основних матеріалів, придбаних напівфабрикатів та комплектувальних виробів, допоміжних та інших матеріалів, з яких складається виготовлена продукція, заробітна плата робітників, які безпосередньо виготовляють продукцію, амортизація обладнання, на якому виготовлялася продукція, тощо [16].

Окремі дослідники наводять просту класифікація витрат: виробничі та невиробничі. Витрати виробничі це такі витрати, які включаються в

собівартість продукції. До складу собівартості продукції можемо навести наступну таблицю (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Склад собівартості реалізованих продукції, робіт, послуг (товарів)

[15, с.284]

Склад витрат	Види витрат згідно НП(С)БО 16	Структуру видів витрат згідно НП(С)БО 16	Склад витрат (номенклатура), які можна віднести до конкретного об'єкту витрат згідно НП(С)БО 16
Прямі	Виробнича собівартість реалізованих готової продукції, товарів, робіт, послуг	Прямі матеріальні витрати	Вартість сировини, основних матеріалів, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, допоміжних матеріалів і інших матеріалів
		Прямі витрати на оплату праці	Заробітна плата і інші виплати працівникам, зайнятим у виробництві продукції, виконанні робіт і наданні послуг
		Інші прямі витрати	Відрахування на соціальні заходи, амортизація, витрати від браку, які складають вартість кінцевої забракованої продукції за справедливою вартістю; суми, що відшкодовується робітниками, які допустили брак; одержаної від постачальника суми за неякісні матеріали і комплектуючі вироби; плата за оренду земельних і майнових паїв і інші виробничі витрати
Непрямі		Загальновиробничі витрати: 1. Змінні. 2. Постійні розподілені	Витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління цехами, ділянками, відрахування на соціальні заходи, медичне страхування апарату управління цехами, їх відрядження тощо)
			Амортизація основних засобів і нематеріальних активів загальновиробничого призначення (цехового)призначення
			Витрати на утримання, експлуатацію і ремонт, страхування, оперативну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення
			Витрати на опалення, освітлення, водопостачання і інше утримання виробничих приміщень

Таким чином, всі виробничі витрати, які формують виробничу собівартість можна класифікувати на прямі виробничі та загальновиробничі (рис. 1.4.).

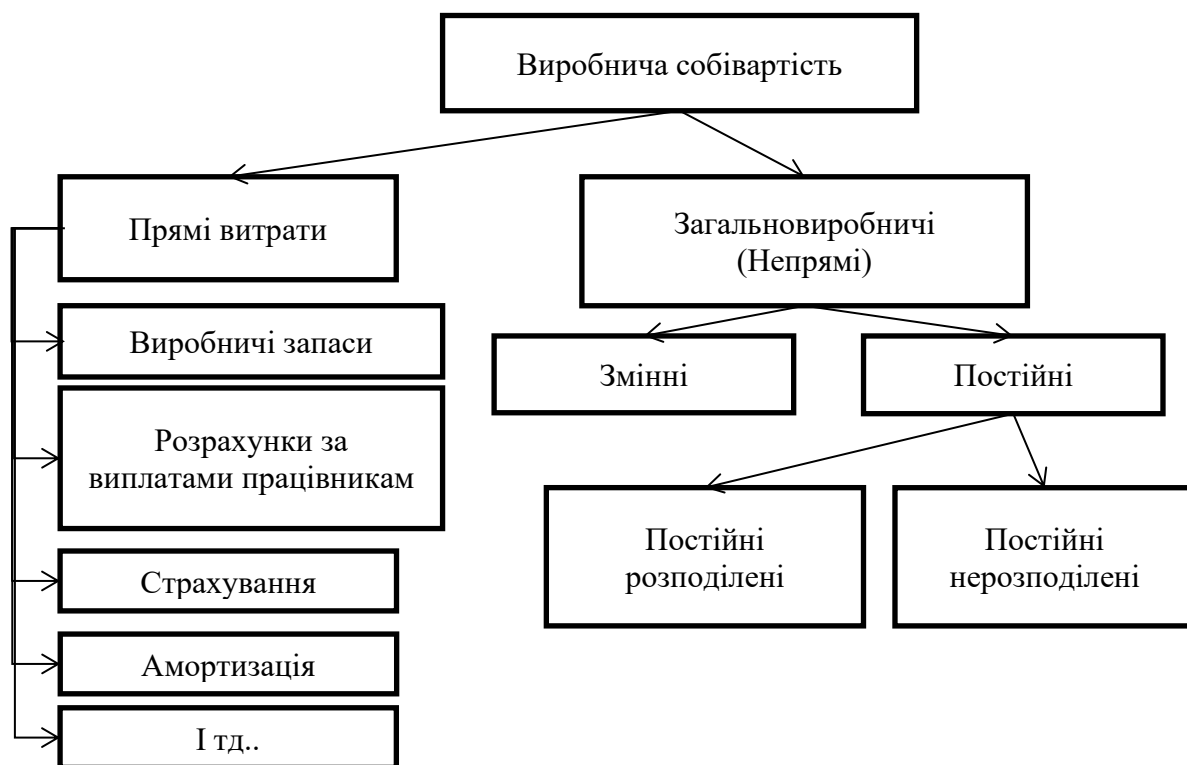

Рис. 1.4. Склад виробничої собівартості

Непрямі витрати (у тому числі загальновиробничі) – це витрати, які стосуються всього обсягу виробництва і не можуть бути прямо віднесені на одиницю виготовленої продукції. Зокрема, амортизація вартості виробничих цехів, заробітна плата цехового персоналу (майстрів, рахівників, прибиральниць тощо), експлуатаційні витрати (освітлення цехів, водопостачання та водовідведення, опалення тощо) [16].

Постійні витрати - витрати, абсолютна величина яких із збільшенням (зменшенням) обсягу діяльності не змінюється (або майже не змінюється). Змінні витрати - витрати, абсолютна величина яких змінюється прямо (або майже прямо) пропорційно зміні обсягу діяльності [16].

Також прямі витрати можна розглядати як розрахунок, де можна вирахувати витрати на виготовлення конкретної однієї одиниці товару, а

непрямі витрати – це такі витрати, які ми не можемо напряму віднести до витрат конкретної одиниці товару.

У залежності від обсягу виробничої діяльності, витрати бувають змінні та постійні. Змінні – змінюються напряму від обсягу виробництва, а постійні – це, де обсяг виробництва не впливає (або майже не впливає) на витрати.

У працях наявні неоднозначні підходи науковців та практиків щодо складу невиробничих витрати, але разом з тим у фінансовій звітності господарюючого суб'єкта невиробничі витрати акумулюються й відображаються в таких статтях, як адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Ознайомившись з класифікацією витрат та складу собівартості реалізованих продукції, робіт і послуг ми розглянемо класифікацію та склад витрат на збут.

Відповідно до НП(с)БО 16 “Витрати” витрати на збут включають такі витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг):

- витрати пакувальних матеріалів для затарювання готової продукції на складах готової продукції;
- витрати на ремонт тари;
- оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут;
- витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг);
- витрати на передпродажну підготовку товарів;
- витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом;
- витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг (операційна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);
- витрати на транспортування, перевалку і страхування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки;

- витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування;
- витрати на страхування призначеної для подальшої реалізації готової продукції (товарів), що зберігається на складі підприємства;
- витрати на транспортування готової продукції (товарів) між складами підрозділів (філій, представництв) підприємства
- інші витрати, пов'язані зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг [1].

У своїй роботі Подмешальська Ю.В. «Облік витрат на збут» запропонувала дещо інший розподіл класифікації витрат на збут, що дозволяє більш раціонально та ефективно організувати витрати на збут (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Пропозиції щодо групування витрат на збут [17]

Групи витрат	Витрати, що входять до групи
1	2
Оплата праці та відрядження	-оплата праці працівникам підрозділів суб'єкта господарювання, що забезпечують збут продукції, робіт, послуг; - нарахування на соціальні заходи; - забезпечення виплат відпусток; - витрати на відрядження робітників, зайнятих збутом; - оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам
Витрати пов'язані з використанням оборотних та необоротних активів	-витрати пакувальних матеріалів для затарювання готової продукції на складах готової продукції; - витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг (оперативна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона); - витрати на ремонт тари
Транспортні витрати	-витрати на транспортування, перевалку і страхування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки; - витрати на транспортування готової продукції (товарів) між складами підрозділів (філій, представництв) підприємства

1	2
Маркетингові витрати	-витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг); - витрати на передпродажну підготовку товарів
Інші витрати	-витрати на страхування призначеної для подальшої реалізації готової продукції (товарів), що зберігається на складі підприємства; - витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування; - інші витрати, пов'язані із збутом продукції, товарів, робіт, послуг; - поштові послуг; - інші витрати

На думку Гавришко Н.В.[10] групування витрат на збут слід здійснювати за наступними статтями витрат:

- 1) витрати на складування продукції та зберігання товарно-матеріальних запасів;
- 2) витрати на пакування продукції;
- 3) витрати на транспортування;
- 4) витрати на управління збутовою діяльністю.

За думкою Д.В. Дубівка: “суттєві взаємовідносини у відділу збуту виникають з відділом НДДКР (науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки). Як правило, відділ збуту потребує нової продукції із специфічними характеристиками, високою якістю та низькою вартістю. Натомість відділ НДДКР зосереджується на поліпшенні функціональних характеристик, а не комерційних, і намагається створити новий продукт на основі типових компонентів, тоді як відділ збуту зацікавлений в розширенні асортименту та випуску виробів з індивідуальних компонентів” (рис. 1.5) [12].

У цьому підпункті ми спробували надати доступне тлумачення з чого складаються та охарактеризувати склад витрат на збут.

Спершу ми розглянули класифікацію витрат, склад собівартості реалізованих продукцій, робіт, та послуг, схематично відобразили склад

виробничої собівартості, переглянули основні складові витрат на збут, складові поняття та роль збуту в системі управління підприємством.

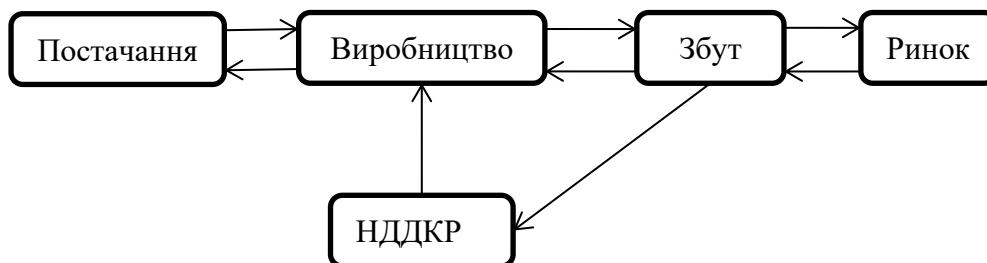

Рис 1.5. Роль збуту в системі управління підприємством [12]

Вивчення підходів щодо класифікації витрат на збут, дало нам можливість запропонувати наступний поділ класифікації витрат на збут (рис. 1.6).

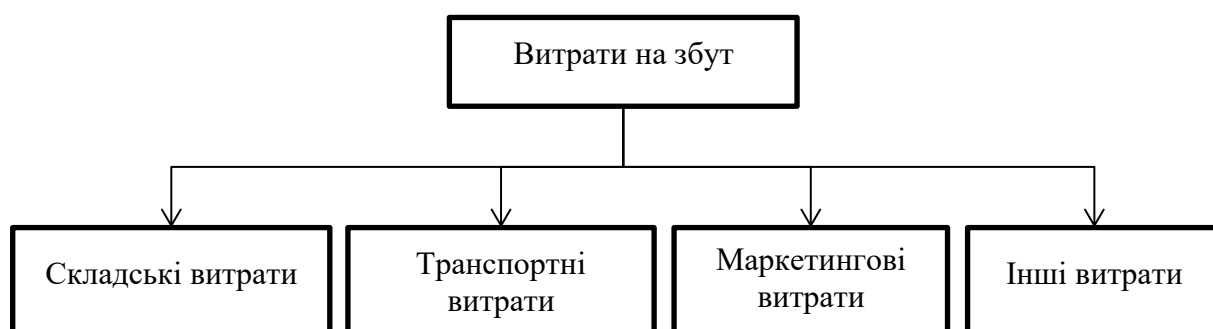

Рис 1.6. Класифікація витрат на збут*

**Власна розробка*

До інших витрат пропонуємо віднести наступні витрати:

- Страхування продукції;
- Кадрові виплати пов'язаним із збутовою діяльністю (зарплата, відпустки, страхування, заходи і тд..).
- інші витрати, пов'язані із збутом продукції, товарів, робіт, послуг.

На нашу думку, дана класифікація витрат на збут, а саме, такі групи витрат присутні на кожному підприємстві і тому вважаємо, що даний поділ є універсальним, так як, кожне підприємство є унікальною господарською

одиницею. Вважаємо, що здійснювати більш детальний аналітичний поділ витрат на збут доцільно для середніх та великих підприємств.

1.3. Порівняльна характеристика НП(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік витрат

Національне положення (стандарт) про бухгалтерський облік 16 “Витрати” розроблені на основі Міжнародних стандартів. Однак, окремо відведеного міжнародного стандарту про витрат не існує. У фінансових звітах: МСФЗ 1(Подання фінансових звітів), МСФЗ 2 (Запаси), МСФЗ 16 (Основні засоби) розкриваються концептуальні основи, щодо питань: поняття, оцінки, визнання та класифікації витрат. За словами Бутинець Ф.Ф. визначення витрат як в НП(С)БО так і в МСФЗ майже ідентичні.

У Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів витрати розглядаються як зменшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам [14]. Також цим вченим було наведено таблицю в якій він порівняв умови визнання витрат відповідно НП(С)БО 16 “Витрати” та між Концептуальною основою складання та подання фінансової звітності (табл. 1.6).

Також, у бухгалтерському обліку ми відображаємо витрати тільки при дотриманні певних умов. Ми визнаємо витрати у певний період часу разом з доходами. Це відповідає МСФЗ та застосовується в національних стандартах.

Якщо витрати неможливо прямо пов'язати з доходами певного періоду, то вони відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені [14].

Зазначимо, що в НП(С)БО 16 "Витрати" не розглядається категорія збитків на відміну від міжнародних стандартів. Як нам вже відомо в НП(С)БО

16 "Витрати" поділ витрат відбувається з метою визначення собівартості продукції, а в МСФЗ – це відбувається з метою оцінки запасів.

Таблиця 1.6

**Порівняльна характеристика умов визнання витрат згідно
НП(С)БО 16 та Концептуальної основи складання та подання
фінансових звітів [14]**

НП(С)БО 16	Концептуальна основа подання та складання фінансових звітів
Умови визнання	
Відбувається зменшення активів або збільшення зобов'язань	Виникає зменшення економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань
Витрати можуть бути достовірно визначені	Зменшення економічних вигід можна достовірно визначити
Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійснені	Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі безпосереднього зв'язку між понесеними витратами та заробленим доходом від конкретних статей
Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між відповідними звітними періодами	Якщо очікується виникнення економічних вигід протягом кількох облікових періодів і їх зв'язок з доходом може бути визначений тільки в широких межах, витрати визнаються на основі процедур систематичного та раціонального розподілу
Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між відповідними звітними періодами	Визнаються негайно, коли витрати не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визаною як актив у балансі. Витрати визнаються також у звіті про прибутки та збитки в тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу, як у випадку визнання зобов'язань щодо гарантії продукції

У НП(С)БО 16 "Витрати" та в міжнародних стандартах правила та вимоги для розкриття інформації співпадають. В Україні використовується принцип повного висвітлення, який має передавати всю правдиву інформацію про фактичні та потенційні наслідки подій та операцій, що може вплинути на різні види рішень.

З вище зазначеного можемо зробити наступні висновки, що окремого МСФЗ під назвою "Витрати" не існує, однак вони розкриваються в інших

міжнародних стандартах. Також зазначмо, що правила НП(С)БО 16 "Витрати" в деяких випадках повторюють правила МСФЗ, однак в деяких випадках НП(С)БО доповнені, але лишаються в рамках МСФЗ і навпаки.

Л.Г Столяра у своїй роботі навів таблицю з групуванням стандартів МСБО та НП(С)БО. За його словами НП(С)БО та МСБО можна об'єднати в різні групи, базуючись тим, що Н(П)СБО розроблені на основі МСБО (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Групування стандартів МСБО та НП(С)БО [18]

№	Групи	Національні стандарти	Міжнародні стандарти
1	Необоротні активи	НП(С)БО 7	МСБО 16, 38
		НП(С)БО 8	МСБО 16, 38
		НП(С)БО 14	МСБО 17
		НП(С)БО 18	МСБО 11
	Необоротні активи	НП(С)БО 10	МСБО 1, 32
		НП(С)БО 12	МСБО 28
		НП(С)БО 13	МСБО 39, 32
		НП(С)БО 32	МСБО 40
2	Оборотні активи	НП(С)БО 9	МСБО 2
		НП(С)БО 10	МСБО 1, 32
		НП(С)БО 12	МСБО 28
		НП(С)БО 30	МСБО 41
3	Зобов'язання	НП(С)БО 11	МСБО 1, 37
		НП(С)БО 17	МСБО 12
		НП(С)БО 24	МСБО 33
		НП(С)БО 26	МСБО 19
4	Фінансові результати та витрати	НП(С)БО 15	МСБО 18
		НП(С)БО 16	МСБО 23
		НП(С)БО 31	МСБО 23
		НП(С)БО 30	МСБО 41
5	Загальні інформативні стандарти та міжнародні стандарти фінансової звітності	НП(С)БО 21	МСБО 21
		НП(С)БО 22	МСБО 29
		НП(С)БО 23	МСБО 24
		НП(С)БО 28	МСБО 36
6	Фінансова звітність	НП(С)БО 1, 2 НП(С)БО 25	МСБО 1
		НП(С)БО 6	МСБО 1, 8, 10
		НП(С)БО 20	МСБО 3, 27
		НП(С)БО 29	МСБО 14
7	Аналоги відсутні	НП(С)БО 33, 19 27	МСБО 20,26, 34

Затверджені НП(С)БО переглядаються відповідно до потреб практики їх застосування, а також у зв'язку зі змінами в МСБО [19, с. 17].

Структурою, обсягом та за змістом питань НП(С)БО та МСБО є похожими і складаються з наступних частин:

Загальні положення, де визначаються методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про об'єкти обліку, указується, яким чином і які суб'єкти господарської діяльності їх застосовують, наводиться короткий глосарій уживаних термінів та їх тлумачення, що сприяє кращому розумінню змісту положення (стандарту).

1. Визнання та класифікація об'єкта бухгалтерського обліку. 3.
2. Оцінка об'єкта бухгалтерського обліку, її складові та порядок визначення, указуються прийняті методи оцінки.
3. Характеристика обліку об'єкта бухгалтерського обліку, виходячи із загальноприйнятих за МСБО принципів.
4. Розкриття інформації про об'єкти бухгалтерського обліку у фінансовій звітності та примітках до звіту.
5. Додатки (у разі необхідності), де наводяться форми фінансової звітності, методи та приклади розрахунків показників, різні переліки тощо [18 с. 744].

Л.Г Столяр у своїй роботі також зазначив певні концептуальні відмінності і навів їх (табл 1.8).

Таблиця 1.8

Концептуальні відмінності між НП(С)БО та МСБО [18 с.744]

Принципи та припущення	МСБО	НП(С)БО
Безперервність	Припускається, що в підприємства немає ні наміру, ні необхідності припиняти або істотно скорочувати свою діяльність у недалекому майбутньому.	Не всі підприємства реально використовують принцип безперервності при підготовці фінансових звітів: частина з них – на межі банкрутства, інші не можуть гарантувати стабільності діяльності підприємства в майбутньому. Крім того, негативна фінансова картина свідомо створюється через «особливості» оподаткування

Стабільність облікової політики	Облікова політика підприємства не зазнає будь-яких змін без явної необхідності	Звітність ведеться відповідно до чинних законодавчих положень та норм, які постійно змінюються
Метод нарахування	Доходи (витрати) підприємства відносяться на той період, у якому вони були фактично отримані (понесені)	Доходи та витрати підприємства не завжди відносяться на ті періоди, у яких вони реаль-но мали місце. Наприклад, П(С)БО не дозволяє оцінювати витрати, не підтвержені документально, незважаючи на те, що економічні вигоди, пов'язані з такими витратами, отримано.
Суттєвість	У звітність включаються тільки ті облікові позиції, які можуть вплинути на прийняття рішень	Перелік статей звітності визначається Міністерством фінансів України. Процедури обліку деяких несуттєвих елементів є складними та обтяжливими для системи бухгалтерського обліку
Перевага сутності над формою	Результати операцій та угод відображаються відповідно до реального стану речей	Відображення операцій та угод підпорядковується нормативним вимогам, таким чином, форма переважає над змістом
Обачність (консервативність)	Вживаються всі необхідні заходи для зняття невизначеності, аби уникнути завищення активів чи доходів або заниження зобов'язань та витрат	Принцип обачності використовується не завжди. Наприклад, принцип оцінки за найменшою із собівартості або ринкової вартості дуже рідко використовується в українській практиці

Проаналізувавши таблицю можемо сказати, що НП(С)БО суттєво не суперечить МСБО, однак є ряд невідповідностей, які не співпадають принципам МСБО, щодо надання та розкриття інформації у фінансовій звітності [18 с. 744].

Автор зазначає, що перехід з НП(С)БО на МСФЗ будуть виникати ряд складнощів у підприємств. Відповідно ним було складено таблицю про класифікацію факторів впливу на підприємства при переході до МСФЗ (табл. 1.9).

Складання за міжнародними стандартами фінансову звітність є доречним для більшості користувачів фінансової звітності. Вважаємо, що за рахунок переходу на МСФЗ слід добре подумати.

Класифікація факторів впливу на підприємства при переході до МСФЗ

[18 с. 744]

Фактори	Вплив
1. Адаптація НП(С)БО до МСФЗ	1. Необхідність вивчення працівниками (бухгалтерами, управлін- цями та аудиторами) підприємства МСФЗ
2. Заміна НП(С)БО на МСФЗ (підприємство складає фінансову звітності за МСФЗ)	2. Необхідність підтвердження кваліфікації бухгалтера та аудитора шляхом здачі іспитів та отримання відповідного сертифікату
3. Одночасне існування НП(С)БО та МСФЗ (дозволяється на протязі декількох років вести облік і формувати звітність за П(С) БО або МСФЗ за вибором підприємства)	3. Необхідність додаткових консультацій з професійними органі- заціями, іншими підприємствами
	4. Необхідність залучення фахівців для складання фінансової звітності
	5. Необхідність заміни автоматизованих програм обміну або їх вдосконалення

Якщо підприємство не хоче залучати іноземних партнерів, то на даний момент часу вважаємо перехід з НП(С)БО на МСФЗ є недоречним через ряд недоліків, а саме:

- Потрібно перекваліфікувати бухгалтера;
- Потрібно замінити автоматизоване програмне забезпечення, для складання фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ.

Вважаємо використання МСФЗ доцільним лише тоді, якщо підприємство націлене на експорт товару та залучення іноземних партнерів.

МСБО можемо розцінювати як один із інструментів глобалізації. За допомогою влаштованих принципів дає нам змогу адекватно і об'єктивно відобразити істинний майновий стан організації. Однак, щоб перейти на МСФЗ потрібно чи мало часу та значних зусиль.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У ході дослідження методики бухгалтерського обліку та аналізу витрат на збут підприємства ми дійшли наступних висновків, обрана тема дослідження набуває все більшої актуальності. Оскільки за допомогою зменшення витрат підприємство може отримати більш вигідне місце на ринку України або світу.

Серед науковців досі панує неоднозначність щодо трактувань понять «витрати», «збут» та «витрати на збут», тому нами запропоновано використовувати наступні трактування вищезазначених понять: витрати – це зменшення активів, які виступають у матеріальних, економічних та грошових формах, що призводить до зменшення власного капіталу; збут – це цілісний життєвий цикл товару або послуги від моменту його складування до отримання його покупцем із метою отримання прибутку; витрати на збут – це витрати які були понесені на товар або послугу для його збуту.

Відсутній єдиний підхід, щодо складу витрат на збут. Пропонуємо виокремити наступні витрати, які повинні включатися до витрат на збуту: це пакування, складування, транспортування, страхування, просування та доглядання за товаром. Кожен науковець наводить свою точку зору щодо класифікації витрат на збут і вважаємо, що кожна думка є доцільною для розгляду, адже, кожне підприємство є унікальним і специфічним, тому підхід до класифікації витрат на різних підприємствах може бути різноманітним. Однак, пропонуємо підприємствам робити детальний аналітичний поділ витрат на збут для отримання більш вичерпної та деталізованої інформації про витрати.

Визначено, що НП(С)БО побудоване на основі МСБО, тому значних суперечок у змісті нема, однак, наявні певні невідповідності які не співпадають по принципам. Вважаємо, що складання звітності за МСФЗ є більш трудомістким, адже для цього потрібно перекваліфікувати бухгалтерів.

Характеристика діяльності ТОВ «Астра-Діа Плюс» дало можливість встановити, що воно займається наданням послуг у іншій діяльності у сфері охорони здоров'я. За допомогою відкритих даних ми дізналися, що підприємство має 2 засновника: Донцова Лариса Степанівна та Лазар Василь Михайлович. Засновники внесли рівні внески до статутного капіталу у розмірі 225 000,00 грн кожний. ТОВ «Астра-Діа Плюс» керується статутом і має розроблений наказ про облікову політику. Суб'єкт господарювання має декілька відділень в різних містах, однак головна будівля знаходиться за наступною адресою в м.Ужгород провулок Шевченка, будинок 17, офіс 2.

Визначено, що організація бухгалтерського обліку на підприємстві регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. Бухгалтерський облік ведеться безперервно з дня його реєстрації до ліквідації в установленому порядку. Підприємство самостійно визначило облікову політику. Облікова політика є достатньо розробленою, однак пропонуємо підприємству впровадити більш чіткий контроль за своїм майном. На нашу думку ТОВ «Астра-Діа Плюс» повинно проводити інвентаризацію не раз на рік, а що кварталу, що дасть змогу більш чітко контролювати свої активи. Також, це надасть можливість аналізувати інформацію по різних статтях як майна так і витрат. Підприємство використовує лише 9 клас рахунків. Вважаємо за доцільним внести зміни в облікову політику і почати використовувати і 8 клас рахунків, що підвищить контроль і надасть більш детальну інформацію про витрати.

ТОВ «Астра-Діа Плюс» відноситься до малих підприємств і складає річну фінансову звітність форми №1-м та №2-м. Підприємство перебувало як на загальній системі оподаткування так і на спрощеній, за ставкою 5%, а згодом 3% + ПДВ. На даний момент підприємство використовує наступні ставки на ПДВ: ставку в 0%, ставку в 7% та ставку в 20%. Об'єкт нашого дослідження є досить активним учасником ринку і це ми можемо спостерігати

за даними фінансової звітності, де відображено приріст доходів і витрат за останній рік.

Під час дослідження підприємства було розглянуто як обліковує витрати на промоакцію, витрати на оренду приміщення, витрати на оплату мобільного зв'язку, які відносяться до витрат на збут і тд. Для аналізу доходів і витрат ТОВ «Астра-Діа Плюс» використовує наступні джерела інформації: Баланс, Звіт про фінансові результати та інші форми звітності. З метою проведення більш якісного аналізу на підприємстві рекомендуємо створити план по організації аналізу витрат. Пропонуємо проводити аналіз в 4 етапи, починаючи з підготовки закінчуючи аналізом та узагальненням отриманих результатів.

Визначено, що для отримання об'єктивної та правдивої інформації за результатами аналізу витрат необхідно дотримуватися базових принципів економічного аналізу. Результати аналізу дали можливість визначити: індекс валового прибутку який становить 3 974.1 тис.грн. за 2020 рік., підприємство мало витрати в 72 (71,70) копійки на 1 гривню реалізованої продукції. Розраховано коефіцієнт питомих витрат на збут, який становив 0,19. Цей показник вказує, які витрати несе підприємство на збут, щоб отримати 1 грн чистого доходу. За результатами проведеного економічного аналізу ми дізналися, що ТОВ «Астра-Діа Плюс» за 2020 рік збільшила свої витрати в 6,7 раз або на 18 828 тис.грн., що пояснюється епідемічною ситуацією, яка виникла у звітному році. Також, ми дізналися, що витрати на збут теж збільшилися в 12,6 раз або 2 745.7 тис.грн. Відповідно його чистий дохід також збільшився в 7,2 раз або 13 574.8 тис.грн.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A számviteli módszerek kutatása és a vállalkozás értékesítési költségeinek elemzése során arra a következtetésre jutottunk, hogy a választott kutatási téma egyre aktuálisabbá válik. Mivel a költségek csökkentésével a vállalat jövedelmezőbb helyet kaphat Ukrajna vagy a világ piacán.

A tudósok körében továbbra is kétértelmű a „költségek”, az „értékesítés” és „értékesítési költségek” fogalmak értelmezése, ezért javasoljuk a fenti fogalmak alábbi értelmezését: költségek - az eszközök csökkenése, amelyek anyagi, gazdasági és monetáris formákban lépnek fel, s ez a tőke csökkenéséhez vezet; értékesítés - a termék vagy szolgáltatás teljes életciklusa a tárolás pillanatától a vevőhöz való eljuttatásig a profitszerzés céljából; értékesítési költségek - azok a költségek, amelyek egy termék vagy szolgáltatás értékesítése alatt felmerültek.

Az értékesítési költségek összetételére vonatkozóan nincs egységes megközelítés. Javasoljuk kiemelni a következő költségeket, amelyeket bele kell foglalni az értékesítés költségeibe: csomagolás, raktározás, szállítás, biztosítás, promóció és áruk megfigyelése. Minden kutató elmondja álláspontját az értékesítési költségek besorolásáról, és úgy gondoljuk, hogy az egyes vélemények megfontolásra alkalmasak, mivel minden vállalat egyedi és sajátos, ezért a különböző vállalatok költségeinek besorolásához eltérő lehet a megközelítés. Javasoljuk azonban, hogy a vállalatok végezzék el az értékesítési költségek részletes elemzési felosztását, hogy átfogóbb és részletesebb információkat kapjanak a költségekről.

Meg lett állapítva, hogy a nemzeti számviteli szabvány (standard) az IAS alapján épül fel, így a tartalomban nincsenek jelentős eltérések, ugyanakkor vannak olyan ellentmondások, amelyek nem felelnek meg az elveknek. Úgy gondoljuk, hogy az IFRS jelentéstétele időigényesebb, mivel ehhez a könyvelők átképzésére van szükség.

Az Astra-Dia Plus Kft. tevékenységének jellemzése lehetővé tették annak megállapítását, hogy más egészségügyi tevékenységekben nyújt szolgáltatásokat. Nyílt adatok segítségével megtudtuk, hogy a cégnek 2 alapítója van: Doncova Larisza Sztepanivna és Lazar Vasil Mihajlovics. Az alapítók egyenlő mértékben járultak hozzá az alaptőkéhez, 225 000,00 UAH összegben. Az Astra-Dia Plus Kft.-t az alapokmány szabályozza és van kidolgozott számviteli politikáról szóló rendelete. A gazdálkodó egységnek több fiókja van különböző városokban, de a főépület a következő címen található: Ungvár, Sevcsenko útköz 17, 2. iroda.

Megállapításra került, hogy a vállalkozás könyvelésének szervezését az 1999. július 16-i ukrainai „A számvitelről és pénzügyi beszámolókról Ukrajnában” törvény szabályozza. A könyvelést a nyilvántartásba vételétől a felszámolásig az előírt módon folyamatosan folytatják. A társaság önállóan határozta meg a számviteli politikát. A számviteli politika jól kidolgozott, de felajánljuk a vállalatnak, hogy vezessen be egyértelműbb ellenőrzést eszközei felett. Véleményünk szerint az Astra-Dia Plus Kft.-nek nem évente egyszer, hanem negyedévente kellene leltárt készítenie, amely lehetővé teszi eszközei egyértelműbb ellenőrzését. Ez lehetőséget nyújt majd mind a tulajdon, mind a kiadások különböző tételeire vonatkozó információk elemzésére. A vállalat csak a 9. osztályba tartozó számlákat használja. Helyénvalónak tartjuk a számviteli politikába változásokat bevinni, ami lehetővé tenné a 8. számlaosztály használatát, amely növeli az ellenőrzést és részletesebb információt nyújtana a költségekről.

Az Astra-Dia Plus Kft. a kisvállalkozásokhoz tartozik, és éves pénzügyi kimutatásokat készít 1-m és 2-m formák szerint. A társaság az általános adózási és az egyszerűsített rendszert egyaránt alkalmazta, 5%-os adókulcs, később pedig 3%-os adókulcs+áfa mellett. Jelenleg a vállalat a következő áfa adókulcsokat alkalmazza: 0%, 7% és 20%. Vizsgálatunk tárgya egy nagyon aktív piaci szereplő, és ezt megfigyelhetjük a pénzügyi kimutatásokból, amelyek az elmúlt év bevételeinek és kiadásainak növekedését mutatják.

A kutatás során tanulmányozva lett, hogy a vállalat hogyan számolja el az promóció költségeit, a bérleti díjakat, a mobil kommunikációért fizetett költségeket, amelyek összefüggnek az értékesítés költségeivel stb. Az Astra-Dia Plus Kft. a következő információforrásokat használja a bevételek és kiadások elemzésére: mérleg, pénzügyi kimutatás és egyéb beszámoló formák. A vállalkozás jobb elemzése érdekében javasoljuk, hogy készítsen tervet a költségelemzés megszervezésére. Azt ajánljuk, hogy az elemzést 4 szakaszban végezzék, kezdve a felkészüléssel, és befejezve a beérkezett eredmények elemzésével és általánosításával.

Meg lett határozva, hogy a költségelemzés eredményeiről szóló objektív és valós információk megszerzéséhez be kell tartani a gazdasági elemzés alapelveit. Az elemzés eredményei lehetővé tették meghatározni: a bruttó nyereség indexét, amely 3 974,1 ezer UAH volt 2020-ra, a társaság 1 hrivnya eladott termékre vetített költsége 72 (71,70) kopijka volt. Ki lett számítva az értékesítés költségeinek együtthatója, amely 0,19 volt. Ez a mutató azt jelzi, hogy mekkora költségekkel jár a vállalati értékesítés 1 UAH nettó jövedelem megszerzése érdekében. A gazdasági elemzés eredményei szerint megtudtuk, hogy az Astra-Dia Plus Kft. 2020-ban 6,7-szeresével, vagyis 18 828 ezer UAH-val növelte költségeit, ami a beszámoló évből kialakult járványos helyzetnek tudható be. Megtudtuk azt is, hogy az értékesítési költségek is 12,6-szorosára, azaz 2745,7 ezer UAH-al emelkedtek. Ennek megfelelően nettó jövedelme is 7,2-szeresére, 13 574,8 ezer UAH-al növekedett.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" від 31 грудня 1999 року № 318. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00.>;
2. "Витрати" та "затрати": узгодження понять в бухгалтерському обліку. Аспірант, Лозинський Д.Л. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ztu.edu.ua/en/science/publishing/visnik/econom/4_50/21.pdf.;
3. Велика економічна енциклопедія. – М.: Ексмо, 2007. – 816 с.;
4. Амасова В.В. Економічна теорія. / Амосова В.В., Гукасьян Г.М., Маховикова Г.А. – SPb: Питер, 2002, - 480 с.;
5. Мицкевич А. Управління затратами і прибутком. / Мицкевич А.А. – ОЛМА-ПРЕСС. 2003. – 192 с.;
6. Бухгалтерський управлінський облік : Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук; Житомир. інж.-технол. ін-т. - Житомир : ПП "Рута", 2000. - 448 с
7. Скляренко В.К. В чем разница между затратами, расходами и издержками [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.elitarium.ru/2007/10/30/zatraty_raskhody_izderzhki.html;
8. Сливка Я.В. Проблематика використання термінів «продаж», «реалізація», «збут». / Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 2(20) Сливка Я.В. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4768/43.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
9. Долюк А.В., Економічна сутність категорії "Витрати", "Затрати", "Збут". / Вісник ЖДТУ. 2012. № 4 (62) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3159/16.pdf?sequence=1>

10. Гавришко Н.В. Облік і аналіз маркетингової та збутової діяльності: управлінський аспект (на прикладі підприємств хіміко-фармацевтичної промисловості України: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Н.В. Гавришко; Терноп. акад. нар. госп-ва. – Тернопіль, 2001. – 19 с.

11. Майбогіна Н.В. Організація і методика аналізу збутової діяльності промислового підприємства: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.09 "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)" / Майбогіна Надія Валеріївна; Київ. нац. економічний ун. ім. Вадима Гетьмана. — Київ, 2007. — 17 с.

12. Дубівка Д.В. Поняття “Збут” в системі управління підприємством / Економічна наука УДК 339.187 / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2013/26.pdf

13. Балабанова Л.В. Маркетинговий аудит системи сбыта: монографія / Л.В. Балабанова, А.В. Балабановиц. — Донецьк: ДонГУЭТим. Туганово Барановсково го, 2003. — 189 с.

14. Бутинець Ф.Ф, Бухгалтерський фінансовий облік / Ф.Ф Бутинець // 8-ме вид., доп і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009 – 912с.

15. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для вузів / За ред. Ф.Ф. Бутиця. 2-е вид. – Житомир: ПП "Рута", 2000. – 608 с.

16. Постанова про затвердження Порядку формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення у разі, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур від 8 серпня 2016 р. № 517 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/517-2016-%D0%BF>

17. Подмешальська Ю. В., Степаненко В. А. Облік витрат на збут. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 24. С. 31–35. / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2018/7.pdf

23. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 23.07.2019 року № 73 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

24. Автоматизована форма бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pidru4niki.com/10180406/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/avtomatizovana_forma_buhgalterskogo_obliku

25. Етапи процесу та елементи методу бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку та його елементи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pidru4niki.com/1191062853212/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/metod_buhgalterskogo_obliku_yogo_elementi

26. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: підруч. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь [та ін.]. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. -451с. ISBN 978-966-654-453-0.

27. Мулик Т. О., Мулик Я. І. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВИТРАТ НА ЗБУТ ПІДПРИЄМСТВА: СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ. Бухгалтерський облік, аналі та аудит. 22,2018. С. 965–971. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/181.pdf>

28. Облік витрат діяльності підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/december/issue-99/article-105876.html>

29. І. Б. Садовська. Метод бухгалтерського обліку та його елементи// Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. — К. : «Центр учбової літератури», 2013. — 688 с. — ISBN 978-617-673-160-3.

30. О. І. Васюта-Беркут. 1.5. Метод бухгалтерського обліку // Теорія бухгалтерського обліку : Навч. посіб. / О. І. Васюта-Беркут, Г. Ф. Шепітко, Н.

О. Ромашевська ; За заг. ред. В. Б. Захожая.. — 2-ге вид., стереотип.. — К. : МАУП, 2003. — 176 с. — ISBN 966-608-325-6.

31. Онищенко О.В., Методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції: вітчизняний та зарубіжний досвід. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. С. 153-157. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/25-2-2017/34.pdf>

32. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/june/issue-49/article-45000.html#:~:text=%D0%86%D1%81%D0%BD%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%83,%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%85%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%20%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC>

33. Податковий облік витрат підприємства, їх склад та порядок визнання. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/3740>

34. Рекламні витрати на проведення промоакцій. Податок на прибуток: формування витрат. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2014/august/issue-63/article-1009.html>

35. Загальні моменти відображення податкових витрат підприємства на загальній системі оподаткування. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://online.dtkk.ua/Book/%D0%94%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D1%96%20%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8.epub/navPoint-51>

36. Основні вимоги до організації економічного аналізу. Організація економічного аналізу. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pidru4niki.com/19570411/ekonomika/organizatsiya_ekonomichnogo_analiz_u

37. Андрєєва Г.І. Навчальний посібник / Автори і уклад. Г.І. Андрєєва, В.А. Андрєєва. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с. УДК 330.001.5(075.8)

38. Андросенко О.О. Концептуальні підходи до організації аналізу витрат виробництва продукції на промислових підприємствах. Державний вищий навчальний заклад «Університет банківської справи», Київ, Україна. УДК 657:336.5.02. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dspace.cibs.ubs.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2476/Androsenko_Kontseptualni_pidkhody.pdf?sequence=1&isAllowed=y

39. Пархоменко В.М. Організація аналітичної роботи щодо оптимізації витрат на управління якістю продукції. Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (16). С. 206 – 218. УДК 657. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/51477/47469#:~:text=%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%83%20%E2%80%93%20%D1%86%D0%B5%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0,%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B8>

40. Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки. – Одеса, ОДЕУ. – 2010 – 351 с. УДК 657:005(075.8)

ДОДАТКИ

ПЕРЕЛІК ДОДАТКІВ

Додаток А Статут

Додаток Б Штатний розклад

Додаток Б1 Розклад штатного розпису

Додаток В Нарахування амортизації

Додаток Д Оборотно сальдова відомість рахунку 641 3 квартал

Додаток Д1 Оборотно сальдова відомість рахунку 641 4 квартал

Додаток Е Податкова декларація з податку на прибуток підприємств

Додаток Ж Форма №1 ДФ за 4 квартал 2020р. – Порція №1

Додаток Ж1 Форма №1 ДФ за 4 квартал 2020р. – Порція №2

Додаток З Податкова накладна №2 від 02.11.2020

Додаток И Звітний Дод. 6 за листопад 2020р.

Додаток И1 Звітний Дод. 6 за грудень 2020р.

Додаток К Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про фінансові результати за 2020 р.

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007909402

Дата перевірки:
18.05.2021 14:07:00 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
18.05.2021 14:41:41 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Дипломна робота_Рошинець Віктор

Кількість сторінок: 82 Кількість слів: 17361 Кількість символів: 124284 Розмір файлу: 1.51 MB ID файлу: 1008001992

40.5% Схожість

Найбільша схожість: 3.84% з Інтернет-джерелом (http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18982/2/2017_Opir_spe..)

40.5% Джерела з Інтернету

992

Сторінка 84

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0.85% Цитат

Цитати

5

Сторінка 85

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 0%)

0% Вилучення з Інтернету

4

Сторінка 86

Немає вилучених бібліотечних джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

25